

Bäý, bä-ä... / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Bäý, bä-ä... / satiriki hekaýa BÄÝ, BÄ-Ä...

Agzy-burny bilen dolup duran klub meniň sussumy basdy. Dogrymy aýdýan, beýle köp jemagatyň öñüne ilkinji gezek çykyp görüşümdi. Ýeri, biz ýaly ýeňiyolugy prezidiuma çykarmak nämä gerek diýsene?! Zalyň ho-o bir çetinde oturanda bolmaýamy?! Ýok, hökman ýokaryk çykmalymysyn. Aý, bolýa-da, bu zatlary başlyklar gowy bilyändir.

Ýogsa-da, men nämə üçin ýüzümi aşak salyp otyryn-aý? Iliň höwes edip ýetip bilmeyän zady ahwetin bi. Men gözümiň gytagy bilen zala seretdim. Eý-ho-o! Bi nämäniň alamatykan?! Ine, birdenem kimdir biri münbere çykdy-da, men hakda gürläp başlady...

– Yoldaşlar, Bagty Gelenow obamyzda uly abraýda peýdalanyar. Ony Halk deputatlygyna kandidat edip görkezsek, ýalňyşmazmykak öýdýän...

Meniň birhili başym aýlanyp başlady. Elbetde, öwgüden ýaňa. Çykan meni şeýle bir magtaýar welin, walla edil bazara salyp satjak ýaly-da.

– Bagty Gelenowy, ýoldaşlar, men gaty köpden bări tanaýan, ýoldaşlar. Ol nirä barsa-da, ýoldaşlar, hakyny gidermez. Ynha, ýekeje bir mysal. Arada, ýoldaşlar, Annam brigadir onuň hakyny az ýazan eken. Bagty Gelenow brigadiriň mazalyja hakyny berdi-de, ho-o gaýraky gowaçaň içinde onuň garagna basyp öz hakynam aldy, ýoldaşlar. Hawa, onuň gowy taraplary başga-da kän, ýoldaşlar.

Suw seňrikden agdy öýdýän. Ähli kişi meniň kandidaturamy goldaýar. Diýmek, bildirilýän ynamy ödemeli. Adamlar hakda alada etmeli. Men oturan ýerinden öz platformam barada oýlanyp başladym.

...Her nämə-de bolsa ilden üýtgeşigräk bir zat tapmaly. Öñ ýörelen ýodany torç etmeli däl. Kyn zat. Bolmanda nämə, hiç ýerde-de taýýar içip ötägitmeli iş ýok. Be, allajanlarym, nämə

diýsemkäm?! Pagta biziň baýlygymyz, guwanjymyz, depämiziň täji... Käbir alasamsyklaryň ony azalmaly diýyäni hem bar. Ine, şolara berk zarba urmaly. Pagtaň arkasyny almaly, oňa hossar çykmalý. Sebäbimi?! Aýdymlarda aýdylyşy ýaly, ol meniň bagtym, nanym hem donum. «Ak altyny» artdyrmak üçin täze ýer açmaly. Nireden? Eliň aýasy ýaly düz ýatan ýerleri özleşdirmek itiň aňsady, ony hemme kişem başarıyar. Has dogrusy, ol täzelik däl. Iliň agzyny açdyrmaly. Ynha, otuz million ýyl bări bagryny ýere berip çöküp oturan gojaman Köpetdagyn kime geregí bar?! Şony ýerinden süýşürmeli. Näme tehnikanyň şoňa güýji ýetmez öýdýänizmi? Garagna gül salar. Şeýle hem şu Garagumyň çägesi bilen bellisini etmeli. Näçe ýerimizi tutup, biderek tozap ýatyr. Şony dagyny aýryp, ýerine pagta ekip bolsa, onsoň ýöne gönenip ýörmeli-how. Ykjam ýapyşysa edip bolmajak zat ýok. Gelejekki deputat hökmünde şo zatlary boýun alsam, il meni elinde göterer. Bagtym çuwse, gahryman bolaýmagymam ähtimal. Hawa, bir adam üçin bu zatlar az bolýar. Ýene-de näme tapsamkam?! Wiý, ýogsa-da obamyzyň adamlary sabyn tapman kösenişip ýörler. Näme üçin konturyň gaýra ýüzündäki boşlukdan zawud gurdurmaly däl, sabyn çykarýan. Ýene-de bir zat. Ol hem obamyzyň görküni gözelleşdirmeli. Ýogsam, ýetmiş ýyl gowurak wagt bări obalary şäher bilen deňesdirmeli diýýäs-de, üýtgeşik bir edýän zadymyz ýok. Dogry, «Şäher bilen bäslesip dur obamyz» diýip aýdym-a aýdýas. Aýdymdan işe geçmeli. Şu günü üýtgedip gurulyan döwürde biziň şygarymyz şo bolmaly. Oba arasyndaky köçeleri Aşgabadyňky, ýok, Aşgabadyňkydan-a häzirem gowudyr-la, Moskwaňky ýaly etmeli. Olaryň gyralaryny gür baglyga öwürmeli. Umuman, etmeli iş kän. Wiý, tasdan ýatdan çykan eken. Şu diliň statusyny ýüzüne perde edinen bolup iki-ýeke köçä çykýan berebekgeýler barmış welin, şolafyň bar aladasynyň halkyň bähbidi däldigini ýüzüne bazyrdadyp basmaly. Olar tetelliň yzyna it salmaly. Bilýän, ol wenezzynalar özlerini milli gahryman etjek bolýarlar. Belaň sapyny bolarsyňyz. Gaýtam, özüňizi ile ryswa edersiňiz... Be, dur-la hany, o gürläp duran kim-aý? Agzynyň diýýän zadyny gulagy bir eşidýämikä, nejisiň. Meni ýamanlaýan ýaly-la.
– «Dogry sözliň dosty ýok» diýipdirler. Bolmasa bolman geçsin.

Men hakykaty aýtjak. Ol tomus toý etse-de, gar ýagdyrmány başarıyan adam. Bagty Gelenowy taryplap öwýäñiz welin, onuň edýän etmişlerinden siziň habaryñyz barmy?! Ol kolhozyň traktory bilen illeriň mellegini súrüp pul alýar. Aýaly hem jygyllykdan ýygnananak. Sähel sypynsa, Orsýede eñýä. Mata-marlak getirip, on bahasyna satyp, göreniň ýagyrnişligini otlap ýör. Umuman, şol maşgalada halal zähmet çekýän az...

Şular ýaly alasamsygyň gepini çekip oturmaýyn-la diýip, ýuwaşlyjak bilen ýerimden turdum-da, pişik basyyny edip münberiň ýanyna bardym. Gürläp duranyň doñdurdyň ýeňsesine. Çırkin ses eşidildi. Wah, görsene, bu bolýan zady. Düýşürgäp gapdalymda süýji ukuda ýatan aýalymyň owurdyna çekäýen bolsam nätjek.

Baý-bä-ä, indi wakanyň yzy näme bilen gutararkan-eý?! Aýalyny urupdyr diýip süýräp ýormezler-dä hernä.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar